

Όσο ωριμάζει κάποιος, αν υποθεθεί ότι ωριμάζει και δεν γηράσκει μόνον, τόσο μεγαλύτερη επίδραση έχουν πάνω του όλα σε όσα παρίσταται. Όχι αυτά που του είπαν ή που διάβασε, αλλά εκείνα που είδε, άκουσε, που έζησε. Εκείνα στα οποία ήταν παρών. Μάρτυς.

Μάρτυς, λοιπόν, αυτόπτης και αυτήκοος σε μια επινόηση που ήρθε από την πολιτεία, που εφαρμόστηκε για πρώτη φορά το 2011 αποτελώντας μια πρωτοβουλία του υπουργείου περιβάλλοντος και ενέργειας. Ο στόχος του ήταν η αναβάθμιση των κατοικιών και η εξοικονόμηση ενέργειας, με σκοπό την μείωση των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα. Ο τίτλος του: «εξοικονομώ».

Ας δούμε, λίγο, την ευρύτερη εικόνα ώστε να θυμηθούμε την εποχή, εκείνα τα ζοφερά χρόνια του πρώτου μνημονίου ώστε να προσθέσουμε δυο ακόμα στόχους του προγράμματος. Να διευκολυνθούν, με τη συνεισφορά της πολιτείας, όσοι δεν είχαν την οικονομική δυνατότητα να τελέσουν το έργο ιδίαις δαπάναις και να κινηθεί η αγορά που αρκετοί καταλάβαιναν ότι θα βρισκόταν επί μακρόν σε βαθιά κρίση.

Ο χρόνος κύλησε, ήρθαν κι άλλα μνημόνια, προέκυψε η πρώτη φορά αριστερά, ή καλύτερα η πρώτη φορά Συ.ΡΙ.Ζ.Α. Π.Σ. με ολίγον από Ανε.Ελ. καθότι δεν ήταν και τόσο Αριστερά, το πρώτο μετά από 41 χρόνια δημοψήφισμα, για να φθάσουμε αισίως σε ένα άλλο 41, αυτό τοις εκατό, αφού ενδιάμεσως είχαμε διασταυρωθεί με την πανδημία, τον πόλεμο στην Ουκρανία και το νέο αιματηρό επεισόδιο στην Παλαιστίνη. Όλως προσφάτως δε, προσετέθη και το αντίκτυπο του εμφυλίου που μαινεται εδώ και χρόνια στην Υεμένη. Οι, εν πολλοίς,

άγνωστοι και άφαντοι στη δυτική πραγματικότητα Χούθι.

Κανείς δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι όλα τούτα ήταν πληκτικά, και πολύ περισσότερο εκπληκτικά. Ο συνδυασμός της χρεωκοπίας, της πανδημίας και της παγκόσμιας αστάθειας έχει κομίσει τα τελευταία χρόνια πρωτόγνωρες συνθήκες στην οικονομία της Ελλάδας, οι οποίες με τη σειρά τους είναι λίαν επιδραστικές στην κοινωνία.

Ένα από τα σημεία που επιδρούν είναι δίχως άλλο, στη θριαμβευτική παρέλαση του τουρισμού και με την επέλαση του δόγματος αρ μπι νε μπι, που άλλαξε άρδην, τουλάχιστον στην πρωτεύουσα, το οικονομικό και κοινωνικό πλαίσιο της κατοικίας. Ένα κύμα ανακαινίσεων ξεκίνησε καθώς πολύς κόσμος είδε να ανατέλλει ενώπιόν του το λαμπερό όραμα του ρουματζή σε έκδοση εικοστού πρώτου αιώνα. Αλλά οι ανακαινίσεις των κουζινών, των λουτρών και των βεσέδων δεν γίνονται πίσω από οθόνες και πάνω από πληκτρολόγια. Απαιτούν μαστόρια, άντε και χωρίς μπολντόρια καθώς τα χρόνια πέρασαν και τα *bol d'or* ξεχάστηκαν.

Από μαστόρια, ημεδαπά τουλάχιστον, παρατηρείται έλλειψις. Έτσι το κενό πληρούται με εργαζόμενους από την αλλοδαπή. Ως μάρτυς, λοιπόν, παρατηρούσα το ένα από τα συνεργεία που έδρασαν ίνα θερμομονώσουν τaráτσα τινά. Η σύνθεση του οποίου είχε ως εξής: Δύο εκ της γειτονικής Αλβανίας, τρεις εκ της μακρινής πατρίδας του Μαχάτμα Γκάντι. Ο θαυμασμός μου ήταν ολάκερος για τον ένα εκ των συμπατριωτών του Σαλί Μπερίσσα, ο οποίος φτυάρισε μέσα σε 4,5 ώρες 9 κυβικά άμμου, μερικά σακιά τσιμέντου και κάτι φιλοτάρια σε υγρή μορφή στη χοάνη της αντλίας. Το επόμενο συνεργείο ήταν πιο ομοιογενές. Επτά νομά από τα υψίπεδα του Ασουάν. Από το τρίτο συνεργείο, οι δυο εδήλωσαν Βορειοηπειρώτες και έδρασαν με την προσθήκη ενός Ινδού.

Η γνώση της Ελληνικής δεν ήταν από τα ισχυρά προσόντα τους, συνεπώς η επικοινωνία απεδείχθη δύσκολος. Βαριές εργασίες, κοπιαστικές από δύσμοιρους εργαζόμενους ξεριζωμένους από τη γη τους, άνευ επιστασίας και ως εκ τούτου πολλά παραβλέφθηκαν. Καλώδιο ηλεκτροδοσίας κακοποιήθηκε, πλημμύρες με την πρώτη βροχή σημειώθηκαν, σωλήνες κλιματιστικού φυλακίστηκαν μέσα στην μόνωση, και η περίμετρος στο τόπο εργασίας πλήρης από λεκέδες, που δεν υποχώρησαν παρά τις απόπειρες εκκαθάρισης. Αν το ερώτημα είναι: «που ήταν ο επιβλέπων μηχανικός;» η απάντηση ήταν: «σε κάτι αρ μπι εν μπιά που είχε αναλάβει στο κέντρο».

Καθώς οι επιβλέποντες μηχανικοί ήσαν ημεδαποί αναμένετο μια ευκολία στην επικοινωνία,

η οποία όμως ουδόλως προέκυψε. Όταν δε ετέθησαν εγγράφως τα θέματα, εδέησαν να εμφανισθούν ο εις, ο του γραφείου σιωπηρός και προσβληθείς, ο έτερος, ο εργοταξιακός τσαμπουκάς και επιθετικός. Μετά παρέλευση δεκαλέπτου ουδέν κατενοήθη, ουδέν προέκυψε, οι ζημιές παρέμειναν, ούτε αναγνωρίστηκαν.

Ακολούθως η επιβλητική παρουσία του εργοταξιακού στο σύντομο χρονικό διάστημα που παρέστη, ήταν πάνω το γνωστό υβριδικό μοντέλο συμπεριφοράς που δανείζεται στοιχεία από την οικειότητα με το εργατικό δυναμικό αλλά ταυτόχρονα με την υπενθύμιση ότι άμα λάχει σας απαυτώνω και το ταμ τιριρίμ. Σε μια στιγμή εξομολόγησης και με έναν ενδιαφέροντα μονόλογο, αποκάλυψε πως ήθελε να απαλλαγεί από το Χ-τρίο που οδηγούσε και να βρεθεί σε μια Ζ-τέσαρο, εμ παρακαλώ διότι « *μια ζωή την έχουμε*».

Πέρα από την υπενθύμιση ότι η προπέλα από την Βαυαρία, ομού και το αστέρι από την Στουτγάρδη, αλλά και οι κύκλοι από το Ίνγκολσταντ αποτελούν λιγότερο αυτοκίνητα και περισσότερο αποδείξεις επιτυχίας, οι σωματομετρικές του διαστάσεις θα μετέτρεπαν την είσοδο και κυρίως την έξοδο από το ισχυρό κουπέ μια μικράν δοκιμασίαν. Οι παλαιότεροι θα ενθυμούνται μian επιγραφή, με σαφές μήνυμα, από τη δεκαετία του '60, στα τρόλεϋ: «*Η ορθοστασία δια τους νέους είναι άσκησης και για τους ηλικιωμένους δοκιμασία*». Πιθανότατα δε, το χρωματιστό Μ στη ουρά της μπέμπας της βασίλισσας, θα του ήταν ολότελα άχρηστο στο δρόμο, αν όχι επικίνδυνη δοκιμασία.

Μιλώντας για δοκιμασίες, στο ευρύτερο πλαίσιο και κάτω από αυτές τις προϋποθέσεις, πως μπορεί να μην υπάρξει η απορία για τον τρόπο που θα καλυφθούν οι απαιτήσεις για εργατικό δυναμικό στο Ελληνικό; Και η απάντηση έρχεται από το Δεκέμβριο του προηγούμενου έτους και τον υπουργό εργασίας, που ο μετασχηματισμός τον έφερε λίγο αργότερα στο γνώριμο του περιβάλλον της υγείας. Τότε, λοιπόν, δήλωσε ότι θα εισάγουμε εργατικό προσωπικό εν πρώτοις από τη Γεωργία, τη Μολδαβία την Ινδία και ακολούθως από τις Φιλιππίνες, το Βιετνάμ την Αρμενία. Οι επίσημες διακρατικές συμφωνίες θα ολοκληρωθούν εντός του πρώτου τριμήνου τρέχοντος έτους, είπε. Οι θρησκευόμενοι ας θυμηθούν τα μηνύματα από τον πύργο της Βαβέλ.

Με ότι συμβαίνει οι κατασκευές πλασάρονται ως να είναι το ιερό δισκοπότηρο της ανάπτυξης και ο τόπος να αποτελεί ένα νέο ελ ντοράντο, που ως συνήθως σε τέτοιες περιπτώσεις κυριεύεται από ντεσπεράντο. Από κοντά και η πιο δημοφιλής ημεδαπή επιχειρηματική δραστηριότητα. Οτιδήποτε σερβίρεται και μασιέται από και προς έναν πληθυσμό που ολοένα λησμονεί τη ρήση «*δεν μασάω*».

Κάπου εδώ επανερχόμαστε στο σημείο ότι από τούτη τη λαίλαπα της και ανάπτυξης αποκαλούμενης, έχει χαθεί ο στόχος και κυρίως το μέτρο. Πράγμα επώδυνο για όποιον γηράσκει ωριμάζοντας και παραμένει των γεγονότων, μάρτυς. Ανήμπορος μάρτυς και μάρτυρας ωσαύτως.